

Latweeschu Uwise.

Nr. 52.

Zettortdeenâ 23. Dezember.

1854.

Druckerts pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Korra-sinnas.

No Sewastopoles ne sinnam ne kahdas jaannas leetas stahst. Genaidneeki gaida wehl un wehl wairak paliga, prowjantes un wissadas leetas, kas seemas laikâ waijadfigas, un Kalenderu Uwise raksta, ka uabbaga korra-wihreem tur gauſham gruhiti eet. Ar to pastahwigu leelu lihſhanu un muhschigu saldatu ſtaigofſhanu, korra-leetu weſhanu, jahſhanu un braukſhanu pee Sewastopoles ta ſemme tâ effoht ismirkufe un ismaifita, ka jabreenoht kâ pa purwi. Tee leelee-gabbali, kas ar to muhschigu warrenu ſchaufſhanu ſamaitati, jettwedd prohjam un atkal jauni no kuggeem jettatwedd! Bet tad tâ mohkas prett leeleeem kalneem un pa tahdu muſlainu tohs atweſt. Juhdsoht 12, 16 ir wairak ſirgu preekſch 1 leelugabbalu un tomehr ne-eet us preekſchu. Sirgi un zilweki ar tahdeem gruhiteem darbeem, ar truhkumu un ſlikto laika nopuhleti ſprahgſt un mirſt. — Wiſſapfahrt irr Kreewi un deen nakt ko ſargatees. Tadeht ar to pilſehta aplehgereſhanu ne-eet un ne-eet us preekſchu. Turprettim Kreeweem zaur to irr laikſ wiſſu pilſehtu no ahrypuffes un wiſſas eelas un nammus tâ apzeetinacht, ka, kaut eenaidneekem arri laimotohs ar ſturmi panemt tohs pilſehta muhrus, teem tad wehl buhs breeſmigi jadarbojahs ikkattrâ eelâ un pee ikkattrâ namma. To gan ſinnadami, eenaidneeki tad nu arri grihb atweſt leelu korra-ſpehku, un us jaunu gaddu, kad atkal buhs labbaks laikſ, mehginacht, woi warrehs ar leelu ſturmi to panemt. Bet zil tuhſtoſchu zilweku tad atkal taps gallinati!

Muhsu Generals Mentſchikows ar ſawa korra-ſpehta leelumu taggad gahjis kahdas juhdes no Sewastopoles us Baltſchiferajes un Simweropoles pilſehtu, kur muhsu ſaldati labbi warr iſehſtees un appakſch ſilta juinta mitteht. Pee Sewastopoles tikkai tik daudſ ta korra-ſpehta palizzis, zil tur wajaga. No Kreewu ſemmes ar ween wehl jauns ſpehks, prowjante un korra-leetas atnacht.

Laffam, ka 24tâ Nowember d. pee Sewawopoles ohſtas rahdijees weens Sprantschu dampfuggis. Tuhdal 2 Kreewu dampfuggi iſgahjuſchi teem prettim. Sprantschi behgufchi atpakkal us kahdu ohtru Sprantschu kuggi. Kreeweem laimojees wianna kuggeem daschu lohdi eedſiht paſchâ rumpi. Bet nu teem nahzis paligâ warren leels Kalenderu Linias dampfuggis. Nu muhsu kuggi gahjuſchi atpakkal us ſawu ohſtu; bet kad Kalenderi par daudſ tuwu nahkufchi pee muhsu ohſta, tad tam muhsu leeli-gabbali kas pee juhremallas, ſaſchahwufchi maſtas gabbalu un leelo uhdens rittinu ta, ka tam bij jaſteidsahs prohjam.

Wehl laffam, zil ſtipri muhsu Uſari 15tâ Mei d. Turkuſemmel turrejuſchees. Generals Piprandis bij iſſuhtijis 4 leelu-gabbalus un 6 rohtes Uſaru un 1 rohti Kaſaku, un tam Balkawneekam Karamſinam pawehlejis, lai ne ko ne ſahk, ja to eenaidneeku tur buhtu par daudſ. Balkawneeks ne klaufijis un ſahzis kantees ar 3 tuhſt. Turkeem. Par nelaimi bij eekluis diſſkâ eeleijâ, kur wiſſapfahrt us kalneem Turki bijjuſchi. Nu gan Kreewi par brihnumu turrejuſchees, bet ne ko darriht. Balkawneeks gan kâ lauwa kahwees, bet no-

schants tappis, tàpat arri dauds to saldatu un wirsneeku, un tif ta masaka pufse isglabhu-sees. — Porutschiks Broschnewskis pakkalà palizzis un redsedams ka uppes tilts pilns ar Turkeem, ar sawu sirgu tubdal nolehjis no augsta stahwa krasa un isveldijis zaur uppi. Tè tam sirgs tohp noschonts, un nu wihrs mugguru pee dàhrsa sehtas atspeedis, ar Turkeem ilgi kahwees. Gan peestrehjuschi paligà kahdi Usari. — bet par wehlu! — jaw af-finis tezzeja ar pluhsham un bij pagallam. Kreewi fashuttuschu Turkus brangi ispuzzeja un to libki panehme libds. — Underopzihrs Martshenkus redsedams, ka winna kapteine weens pats palizzis stary nitneem Turkeem, eestreen ar sawu sirgu Turku pulkà, nokanj zittus un to ispesti. Atpakkal nahkdams winsch reds sawu prapertschniku bes sirga, kahjam eioht. Tuhdal underopzihrs notahvj no sirga, usseh-dina to wirsneeku, ee-eet taufchanahs, nopuzze Turku no sirga, ussehstahs Turku sirgam wirsù un tad atpakkal pee sawa pulka. — Tàpat arri saldatò Swoboda peestrehja pee sawu wirsneeku, jaunu Grawu Subowu, ispestija to no Turku naggeem, lifte to sipri ee-wainotu Grawakungu us sawu sirgu un tà winnu isglabhis. Wiffi schee un wehl dauds zitti no Keisera gohda frustus dabbujuschi. Par Eistreibereem un Pruhshchem dsird, ka tee taggad sipri darbojahs, ka warretu muhsu eenaidneeku sirdis us meeru lohziht. Lai Deems Kungs tahs sirdis kustinatu, ka mehš jaunà gaddà jelle warretum mihlo saldo meeru pasaulè peedsihwoht un preeka flawas dseef-mas dseedah, ta Kunga schelastibu flawedami.

S - 3.

Kamtschatkas sunni.

(Beigums.)

Tomehr pee scheem sunneem irr dasch ko arri warre uesteikt. Jaw tas irr leels lab-bums, ka ar scheem weegleem lohpineem warr

tapt us preekschu pahre teem kalneem un fur ne kahds zelsch naw un fur sneegs itt dilli gull wirsù; tad arri tee wisflabbaki sawu zellu pasihst, un paschà leelà tumfibà ne nomaldahs, paschà wisfbreesmigà sneega puttenl to weetu sinn atrast us kurren ja-eet. Brihscham arri reds ka winni sawus fungus behdàs ne atstahj. Lukas ne retti paleet tif negantas un breesmigàs, ka itt ne fà ne warr us preekschu tapt un tad ja-apschahs paschà zellà. Kad tà darra, wiffi sunni sawam fungam itt turwu blakkam apmettahs un apgullahs un zaur sawu meefas siltumu winna dsihwibu us-turr, jo bes tam winnam gan buhtu janofalst jemmè. Zaur scho un zaur daschu zittu labbu tikkumu tee sunni Kamtschatkà atlibhdina tahs nerahtnibas ko teem warr pahrmest. Nahkamas auktas winni itt labbi sa-ohschna; sneegà tad bedres rohft un melle tur slehptes. — Tif wezzi palikkuschu ka wairs ne derr ilgati preeksch grubtu darboschanu, winnu kungs pat ne wehl teem schelastibas-usturru, bet ar rung tohs nositt, lai wehl ta ahde winnam derretu. Ja dauds, tad desmits gaddu tabds suns wiltschanai derr; tad zittu nemm winna weetà. Ikweenam Kamtschadalim ja mas taf peezi sunni, kas winnam waijaga preeksch sawahm braufschanahm, kad woi malku peewedd un kas wehl waijaga, woi kad reissneeku wedd. Mehds tschetrus, pa diweem, weenahm kammanahm preekschà jubgt, bet weens, peektas, tas wisflabbaki mahzihts un wisflabbaki klau-sidams, tà weddejs preekschà, un saproht labbi sawa kunga balsi un grohschas. Ahdu-wehseles appaksch fakla jeb preeksch fruchtum, ar trihs pehdu garru siksui, — us strengu wihsi pee kammahm peestetas. — Kalka-siksue ar lah-tschu ahdu apschubta pee ka winni pa diweem sapihiti. Kammanas irr schauras, garras un bribnum weeglas, bet tàpat zeetas. — Sleezes naw beesakas pahre zolla treschu dallu, us takm diwi libki lohka gabbali (lohki) peektalst, us kurreem wirsù kurwis, ka schakielis, no plahneem lohziageem behlischeem, tà tà wiffas

Kammanas ne swerr pahraf pahr desmits mahzineem. Brauzejam rohkâ garsch, gallâ aplohzihts speekis, kas winnam gan grohschu gan pahtagas weetâ. Speekim weenâ gallâ dsellsha grebseni ko pa brihscheem schkindina, ka lai tee sunni pastreen jo muddigi; ohtram gallam daudseem as dsellsha gals ar ko kammanas sneegâ un leddus wirsâ apturr. Ja sunni labbi mahziti, tad brauzejam ne wahrinsch naw jarunna, tif ween zaur kuscheschanahm sawu prahtu sinnamu darra. Lai sunni greefschahs pa kreisu, winsch sitt ar speeki us sneegu, — lai eetu sunni pa labbu rohku, winsch sitt us kammanahm. Ja tee ne streij tif aschi kâ wajjaga, woi ja ne klausâ us dohtu sîhmi, tad brauzejs speeki teem sweesch pakkal un tad wajjaga sawu ammatu itt labbi tâ praft kâ scho speeki paschâ sunnu streeschana winsch atkal warr pazelt. — Bet ar schahdu pajuhgu gan arri zits kahds ne mas ne sinnatu tâ labbi dsihwoht kâ tee Kamtschadali, kas schinnî leetâ itt leeli meisteri. Wiss leelaks grubtums irr weenadâ atswarrâ wissu usturrecht, jo kammanas pahrliekam weeglas, un tapehz ka augstas arri lehti warr apgahst, un tahda apgahsschana irr bailiga leeta. Lai nu tâ ne noteek, brauzejam weenadi ween jakustahs un jalohkabs; gan jamettahs us kreisu pussi kad kammanas us labbu rohku nolaischahs, tad atkal us labbu pussi, kad kammanas pa kreisu rohku gribb apkrift, — brihscham atkal itt kâ stahwu jastahw. Kad wissu to ne darra itt aschi, tad apgahschahs. Bet ir tad brauzejam sawi prahhini jafat irr kohpâ, japeckerrahs ar wissu spehku pee kammanahm, lai sunni mauna swarru kas winaus apturr, ja nè tad aisstreibj probjam. Sehdeschana eefsch tahdahm kammanahm irr eefahnis tâ kâ seewischki mehds jahschus eet; kahjas tad stahw us weenas fleezes; bet warr arri eefschâ sehdeht. Kamtschadali sawâs bailigâs braulschanâs pat us stikkeh m eestohlahs, tâ ka dasch kahdu brihdi us weenu kahju stahwedams brauz. Ja tee gribb kahdâ weetâ ap-

stahtees un, kad us jasti, dsilla sneega deht tablaki kahjahm eet, tad kammanas noteek us sahni, un sunni apgullahs tad tulsiht sneegâ, weenâ tschuppâ meerigi gaididami lihds kamehr winnu fungi pahrnahf.

R—A.

Sables prett flinkumu.

Amsterdames pilsehtâ irr brangas sables ar ko flinkus strahpes nammâ pee darba peerturr. Tee tohy masâ zetuma kambari eelitti, kas no wissahm pusschm zeeti aistaisihts un eefsch ta nu pa rinni uhdens eetekf. Scho uhdeni tiffai zaur pumpi, kas eefsch ta zetuma eetaisita warr probjam flappeht. Kad nu tee flinki ne gribb nosliht, nedf arri eefsch uhdena sehdeht, tad winneem weenâ gabbalâ un no wissa spehka japumpa.

Stinki! Satwerr zeeti tahs ihsas dsihwes stundinas un ispidi tahs ar tiffuscheem darbeem, ar zenschanahs un beidsi preezigi.

E. J—n.

Mihfla s.

1. Man irr diwi zaurumi,
Dirski tannis leekami.
Tee dohd mannim dsihwibu,
Darr ar man dauds leetinu;
Strohderi un seewischki
Manni turr wiss mihlaki.
2. Peezi brahli gan mehss effam,
Katriis sawu wahrdu nessam,
Wissî effam ammatâ
Pee tew katrâ deeninâ.
Bes mums tu ne dsihwotu,
Preekus ne kad redsetu.
Kad weens peetruhkst no mums tif,
Redsi grubtibas — rau! — jif?!
3. Elakters mauni ne sahla,
Pawahrs wahrht ne wahra;
Sakohsts — norihts ne tohpu,
Ugguns breefmas peerefsu;

Taf — dauds smečkigi man bauda
 Jebſchu teem arr' makſa nauda;
 Paſiht paſiht man jaw ganni;
 Uſminni, kà ſauz nu manni?

4. Brihſham appaſch iſſkattohſ,
 Daudſreis raggainſ iſleekohſ;
 Nakti ween parahdohſ eſ;
 Manna gaiſma duſſu neſſ.

E. F. S.

Sluddinaſchanaſ.

Tanni Rihgàſ rahtſ-muiſchà Iſſchellè, 30
 werſtes no Rihgàſ pee Daugawaſ mallàſ, irr nah-
 koſcheem Jurgeem ta peena un rauga renti dab-
 bujama. Ia nu kam patiktu to uſnemt, lai ſteibſahſ
 peemelbeteeſ pee tahſ jau peeminnetàſ muiſchàſ
 walbiſchanaſ.

Taſ no jauna uſbuhwehtſ Leel-Behrſteleſ
 Schaggatu frohgſ, ar lauſeem un pfawahm no
 Jurgeem 1855 uſ wairaf gabdeem uſ arrenti dab-
 bujamaſ. Klahtakaſ ſinnaſ dabbujamaſ Leel-Behr-
 ſteleſ muiſchà.

Kahdſ neprezejeeſ dahſneekſ, kaſ ſawu am-
 matu pareiſi proht un kam labbaſ parahbiſchanaſ,
 tohp mekhtſ Leel-Behrſteleſ muiſchà.

Wilzè no Jurgeem 1855 weena maſa mui-
 ſchà ar deſmit-arru wirtſchapti (no 45 puhra-wee-
 tahm katrà lauſà) ar weenu frohgu un ſmechdi, kà
 arri ar lohpu un ſirgu inwentariumu uſ arrenti dab-

bujama. Klahtakaſ ſinnaſ dohd Wilzèſ un Wi-
 ſſirreſ muiſchu-walbiſchanaſ.

Wilzè tanni 22tai Now. 1854.

C. Freymanu.

Tai nakti no 11tà uſ 12tà No-
 wember deenà 1854 Leelaſ Eſereſ
 Luſdu frohdſineekam Tannim Dannbergam
 no ſtalla trihſ ſirgi iſſakti, prohti:

1) weenſ tumſchibehrſ ſirgſ, 15 gadduſ wezſ,
 uſ kreifo azzì aklis un uſ kreifo pakkal-ſahju balſ,
 no nagga lihdf wehſitim ſihmehtſ;

2) weenſ melnſ ſirgſ, 10 gadduſ wezſ, ar be-
 ſahm krehpehm;

3) weenſ gaiſchibehrſ ſirgſ, 7 gadduſ wezſ, ar
 weenu eefſeltu auſi.

Kaſ ſchohſ ſirguſ pee Leelaſ Eſereſ pagaf-
 teeſaſ nodohd, woi ſkaidru ſinnu par winneem dohd,
 kur tee dabbujami, dabbuhſ 10 rubuſ uſ ſubr. pa-
 teizibaſ naudaſ. — Leelà Eſereſ tai 22trà Nowem-
 ber deenà 1854.

H. F. Witte,
 teeſaſ ſchriberdi.

Tee abbi frohgi, kaſ pee ta leelzella no Zel-
 gawaſ uſ Luſkumu, un pee Upſchuppeſ Krohaa-
 muiſchàſ peederrigi, irr no Jurgeem 1855 uſ ar-
 renti dabbujami. Klahtakaſ ſinnaſ dabbujamaſ
 tai minnetà muiſchà.

Wahſemmeſ rohkaſ-ſſirneſ-afmini,
 (Rheinlândiſche Quirl- oder Handmühlens-Steine)
 teel pahrdohdi par 4, 5 lihdf 6 rubl. par pahri eljeſ-
 pahrihke Rihgà Zohrnukalnà pee

Car. Chr. Schmidt

Rabbibaſ un prezzu tirguſ Rihgà un Leepajà tai 23. Dezember 1854 gaddà.

Maſſaja par:	Rihgà.		Leepajà		Maſſaja par:	Rihgà.		Leepajà	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
$\frac{1}{3}$ Iſſchwertu (jeb 1 puhru) rudſu	1	60	1	50	1 puddu (jeb 40 mahrzineem) linnu	3	40	3	10
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") kweeſchu	2	20	2	10	$\frac{1}{2}$ " (" 20 " ") ſweeſtu	3	50	3	—
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") meeſchu	1	20	1	10	$\frac{1}{2}$ " (" 20 " ") juhtu- galkaſ	1	40	1	80
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") auſu	1	15	—	90	$\frac{1}{2}$ " (" 20 " ") dſelſeſ	1	—	1	10
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") ſirau	1	70	1	50	$\frac{1}{2}$ " (" 20 " ") tabaka	—	80	—	85
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") kweeſchu- miltu	3	—	2	80	1 muzzu linnuſektu	4	—	4	—
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") bihdaletu	—	—	—	—	1 " ſilku	13	—	10	—
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") rudſumiltu	2	20	2	20	1 " ſarkanaſ ſahſ	13	—	8	—
$\frac{1}{3}$ " (" 1 ") meeſchu- putrainu	1	90	1	90	1 " baltaſ rupjaſ ſahſ	11	—	7	50
					1 " ſmaltaſ	10	50	7	50

Brihn druckſt.

No juhtmallàſ gubernementſ augſtaſ walbiſchanaſ buſſeſ: Oberlehrer G. Blaeje, Jenſor.

No. 397.

Kildetajs.

Ne jik tahku no manna tehtwa mahjahm dsihwoja masâ istabinâ wihrs kahds. Par scho wihru es ne warreju deefgan isbrihnotees. Laudis wiffi scho wihru sauze to baltu Behteri, jo winsch warreja buht kahds 40 gaddus wezo, bet wiinna matti bija gluschi firmi tâ kâ wihrum no 70 gaddeem; arri to firmu mattu deht to sauze par balto Behteri. Muihschom tas ne sinehjahs, un runnaht tas mas ko runnaja.

Es tâ biju eeraddis swehtôs wakkarôs ais-eet pee sawa wezza tehtwa tehtwa, ko laudis sauze to gudru Jehzi; jo schis bija dauds kur pasaulé bijis un sinnaja dauds ko stahstiht. Kahdâ swehtâ wakkarâ es satou tehtwa tehtwa waizaju, kur tam bal-tam Behterim tahdi firmi matti radduschees? woi winsch leelâs bailês jeb mohkas bijis? woi leelâ gullâ gullejis, jo no tam laudis sakka, ka jauni wihri warroht firmus mattus dabbuht. Bezжайs Jehzis sazzija us manni: no ta balta Behtera buhtu dauds kas jastahsta. Winna tehws dsihwoja kahdu juhdsu 10 no schejenes, un bija pahrtizis fainneeks. Behteris bija wiinna weenigais dehts. Behtera tehws Deetwam schehl ne ka dauds ne rehfinaja par Deetwu un Deetwa nammu; un tahds pat's arri bija wiinna dehts. Swehtdrenâs no rih-tam lihds wehlam wakkaram winsch fehdeja frohgâ, dsehre un trumpeja. Un tahds nejauks ammat's Behterim bija, ka bija jakaujohs, kad arri masu leetu bija eedsehrees. Zittus puischus winsch apsmehje un nerroja un dsinne wainas, kamehr kauschanahs bija gattawa. Wiffi labbi un gohdigi sehni behdse no Behtera; tee palaidneeki ween bija wiinham draugi. Behtera tehws preezajahs par satou dehtu, ka tas warroht wiffus zittus sehnu iskaut. Metti kahdu nakti winsch gulleja mahjâs; daschu meitu jau bija peesmejis. Kahdu pufs werstu no Behtera mahjahm dsihwoja atraitne kahda; tai bija weens weenigs dehts ar wahrdu Andreis; schis

bija wehtweris un ar satou wehtwera ammatu setwi un mahiti wezzu ueturreja. Labbatu sehnu par Andreju ne mas ne atradde. Behteris Andreju kochti cenihdeja talabb, ka tas ar winnu ne dsehre un ne trumpeja. Kautees winsch ar Andreju ne uedrihstajahs, jo Andreis bija pahrtleekam sihrs sehns. Andrejam bija kaimina mahjâs bruchte ar wahrdu Trihne, to wezza rettineeka meita. Sihri Andrejam par spihtu Behteris arri Trihni gribbeja par bruchti, bet schi no Behtera ne ka ne gribbeja sinnaht. Behteris to ne mas ne warreja saprast, ka nabbagu lauschu behrns tahdu baggatu fainneeka dehtu warr apsmahdeht, un palikke wehl jo piftaks us Andreju un Trihni. Zahnu wakkarâ Behrsu frohgâ bija leela sa-eeschanahs; dsehre un trumpeja un danzoja preeksch frohga durwim. Behteris kur ween warredams nerroja, spihteja un apsmehje Andreja bruchti, tâ kâ schi gahje pee sawa bruchtganna schelotees. Andreis saht Behteri bahrt un rahi; Behteris jou labbi eedsehriis grihb ar Andreju koutees, bet schis eezeht Behterim maktigu plifki un peesweesch to pee semmes; zitti sehni tuhda kriht pulkâ un ischkirs abbus. Behteris errigs un dusmigs ais-eet us mahjahm.

Ne jik ilgi pehz tam atkal leela sa-eeschanahs un balles bija Behrsu frohgâ; mihtunu turreja. Un kâ jaw laudis eeradduschi darriht, pehz ta mihtuna dsehre un trumpeja un tee jauni laudis danzoja. Arri Andreis ar satou Trihni danzoja. Birns galwas wehl ne bija eeswilluschas, wiffi bija meerigi un gohdigi; bet driht saht nolahdehts brandwihns stubbinahst us nedarbeem. Behteris jaw labbi eedsehrees, tihfoja us Andreju, un kad schis danzoja, tad Behteris aisschahwe Andrejam kahju preekschâ, tâ ka schim bija jakriht pee semmes. Nu bija kauschanahs gattawa. Andreis sagrahbe Behteri un peesweede to pee semmes, Behteris atkal peezekahs kahjâs, rauj takschu brandwihna puddeli no galda un laisch Andrejam tâ par galwu, ka schis kâ mais nokriht pee semmes un arri wair's ne zel-

lahs! Blahses gabbali bija zaur matteem un sindenu kausu speeduschees zaur un padarrija Andrejam us reisi gallu. Behteris pasmejhahs un sazzija: tas bija par to plikki us Zahneem. Ak kur nu nabbaga Trihnite eekleedsahs! Uekritte lihkim wirsa, sauze Andreija wahrdu lai zekahs, flappinaja ar karstahm affarahm winna waigu, waideja, smildseja, kameht apgihbe un beidsiht abbi bij janes prohjam! Andreju aisneffe us mahjahm, bet kas mirris, tas ne paliks dshwos. Wissi laudis bija pahrbijuschees un nostummuschi, bet Behteris ne istaisahs ne neeku par sawu sleptawibas darbu. Ne zit ilgi teefas wihri klahnt un aiswedd Behteri us zeetuma nammu. Swehtdeenâ paglabbaja Andreju ar leelu raudaschanu un dauds affarahm — bet Trihnites firsnina bij pahrlausta, un winnas dshwibas preeks pagallam!

Behteris nu sehdeja dauds neddelas zeetumâ, teekams winna leeta tikke ismekleta. Wissi, kas tanni waktarâ bija frohgâ bijuschi, apleezinaja preeksch teefahm, ka Andreis lahs zilweks bijis un ne kad naw us kauschanohs isgahjis, bet ka Behteris fur ween warredams Andrejam spihtejis, to nerrojis un apsmehjis; ka winsch us dserchanu un kauschanohs ween isgahjis un ne weenam zilwekam meeru naw dewis. Teefa spreede nu nospreede, ka Behterim buhs 15 gaddus tumschâ zeetumâ sehdeht pee kahjahm un rohtahm ar dselves kehdehm saslehgts. Behtera tehws gan bija leelisees, gan sawu dehlu ispestischoht, jo winnam effaht nandas deesgan! Ar naidu warroht wiffas leetas isdarriht; bet wis welti. Kad nu Behtera tehws dabbuja dsirdeht, kahds spreedums par Behteri nospreests, winsch aisbrauze arri us pilfatu sawu dehlu raudsiht. Zeetumneeku fargos wezzu tehtwu eewedde tumschâ zeetumâ, fur Behteris bija peeslehgts. Kâ wezzais pahrbihjahs, tad sawu dehlu redseja. Wina (ta dehla) melli matti bija par wiffam balti paliktschi un winna waigs bahls, ka palags. Kad Behteris sawu tehtwu redseja, tad winsch blahwe ka neprahta lohps: un sazzija: juhs tehws effeet pee tam waimigi, ka es taggad sleptawa algu zeefcha! juhs manni ne effeet no jaunahm deenahm mahzijuschi, bet manni flubbinajuschi ar Andreju kautees, dsert un trumpeht! juhs manni ne effeet bahruschi, kad

es zaurahm deenahm un naktim frohgos sehdeju! Kas juhs dehls nu irr?! Sleptawa! Andreja affinis brehz, ka ta taifna Abela affinis us debbesim! Andreja mahte un bruchte buhs manni afsuhdsfetaji Deetwa preekschâ. Tahdus wahrdu runadams, winsch blahwe, rahsejahs un plohsijahs ka traks un blahwe: es esmu nolahdehts muhschigi nolahdehts! es esmu sleptawa! Wezzais tehws raudadams aisgahje us mahjahm. Dehla wahrdi winnam kehrahs pee firbs: winsch atstahje sawu launu dshwopschanu un palikke zits zilweks. Deetwa gruhtha peemekleschana pahrgrohsija winna prahtu. Nu sahje eet us Deetwa nammu, un Deetwa nammu winsch twairs ne atstahje, bet gan tohs nolahdetus frohgus un schenfes Andreja mahti winsch usturreja un palikke nu klus un deetwabihjigs zilweks.

Behterim bija sawi gaddi zeetumâ japaleek. Tas grehts, ko winsch bija padarrijs, ne dewe winnam neds deenâ neds nakti meeru: firbs pahrmeschanas winnu nopuhleja un glufchi nomohzija. Un winsch ne mas ne buhtu tahs dwehseles mohkas iszeetis, ja kahds kristigs mahzitajs winnu ne buhtu ar Deetwa wahrdu apmeerinajis un eepreezinajis. Zeetumâ Behteris palikke zits zilweks. Kad winnu no zeetuma islaide, winsch greechahs atpaktal us tehtwa mahjahm. Tuhdal ohtru rihtu winsch nogahje pee Andreja mahtes un winnai pee kahjahm krisdams peeluhdse mahti un meitu, lai afschelhlohjahs un peedohd grehtus, un winnu kahjas flappinaja ar sawahm affarahm. Tad gahje pee teefas un pussi no sawahm mahjahm un sawas mantas Trihnei likke norakstihht par paleekamu mantu. Katrâ gaddâ winsch apmekle Andreja kappâ weetinu un aprauda sawu grehtu.

H. K.

Woi ta pee mums arr wehl ne eet?

Wahzjemine kahdâ zeemâ eeksch Sakschu Kehnina wahsre goddijahs, ka kahda nabbaga seewina no gruhthas flimmibes ilgu laiku tappe mohzita. Winnai gan labou sahlun un gudru dakteru ne truh-

te; bet Deetwō wiannas behdas un gruhtibas ne gribbeja zaur tam weeglinacht.

Tad gaddijahs kahdu reisi, ka zeemā weena wezza seewa eenahf, kas par leelu glahbeju isleefahs un dauds zilwekus effam no tahm gruhtakahm flimmibahm glahbusi. Winna arri ne gribboht flehpt, ka winnai sihlneeka garō effoht un winna ta leelaka raggana (burwe) effoht. Ta waizaja woi arri ne effoht zeemā kahds flims, wahroht un gribboht katram zilwekam palihdseht.

Tee lautini to dsirdedami, to ar preeku usnemmm un toedd to, ka Glisu pee Sunemiteru seetwas dehlu, 2 Rehn. gr. 4 nod. 30 pan.: Zerredami sawā tumščā prahtā, ka nu jaw patō engelis no debbesim buhs nahjis. Schi teikta raggana pee to flimmu seewinu nahfusi uslnhko winnu un fakka: Schi flimmiba gan irr glahbjama; bet tee dakteri, kas winnu glahbuschi, preeksch tam irr par mulkeem; es winnu gan weffelu darrischu. — Schi leela glahbeja tuhlin waiza, woi ne effoht nauda, jo tai waizagoht naudas tai sahku weeta, ar ko to flimmo behrseht. Tahs flimmas seetwinas meita tai atnesō jaw pahri dahlderu, lai nu tik mahti weffelu darritu; bet ar teem tai wehl ne peeteek un prassa, woi wairak ne buhtu? ja ta flimmiba jaw effoht ee-ilgusi, un tur effoht wairak waizadfigō. Schi nabbadsite sawā mulka prahtā wissu sawu padohmu fameklejusi atnesō un atdohd tai raggana, zerredama, ka nu jaw mahte gan weffela taps! Behz kahda laika behrseschanas un bruzzinaschanas taisahs schi glahbeja, ka to naudu kahdā pohdā eeleckoht, ko winna zeeti no fenn un peefohdinadama tai meitai atdohd, lai ahtraki winnu waklam ne laischoht, kamehr astonas deenas pagallam; jo zittadi ne warroht mahte weffela tapt.

Behz tam labbu maksu panemdama aiseet winna prohjam, un apsohlahs pehz astonahm deenahm atkal atnahf. Nu gan schee nabbadsini weenu deenu pehz ohtras gaidija, lai wahte jo labbaka paliktu; bet wiss par wolti! labbums ne nahze kā gaidija un kā sohlihtō. Kad nu tahs astonas deenas pagallam, tad meita pohdu atkaisidama dohmaja, ka nu no pohda us reisi tas labbums ahra nahkō, un arri pehz to eeliktu naudu mekleja, bet ko tur naudas weeta atradde — wezzas salohzitas

papihra gabbalus. Ta flaweta glahbeja bija ar wissu naudu prohjam aisegaisi, un tohs nabbaga mulku lautinus tā peekrahpusi, ka schee ne ween eeksch sawahm behdahm un gruhtibahm tā palikke, kā papreekschu; bet ka nu arri beidsamais grassis bija nolaupihstō.

Ko nu tu, mihlais lassitais, par tam teiksi? woi tu winnus ne noschehlosi un ne sozzisi: kā warr pee-audsis zilweks tik mulkis buht un sewi tā litt peekrahpt?! Tā gan tas buhtu; bet prassi patō sewi un sawus tutwakus, woi tas pee mums arr tā wehl ne noteek? woi pee mums arr wehl nawo tahdu aitu deesgan, kas sewi no tahdeem zirpejem leekahs nozirpt un plikkus pataisih? Woi wehl ne buhs tahdu dauds pee mums atrohdam, kas sawas flimmibas wairak pee tahdeem peekrahpeejem un sahs-puhshotajem stedsahs, tahdeem wairak us-tizzahs, ne kā mahziteem, gudreem daktereem, kas pateesi preeksch tam gaddu gaddeem mahzijuschees un ar wissu spehku puhlejahs katram palihdseht, kas tik pee winneem palihdsibu mekle. Zer kahdam kahda kaite woi pee azzim, woi pee kahda zitta loh-zekla, tad Deewam schehl redsam dauds reis, kā papreekschu pee bahbahm un sahs-puhshotajem sawu paligu mekle, un tad tik, kad schee jaw ar sawahm sahlehmm winnus pohstā eegrubduschi, ka tad tik dakteru palihdsibu mekle, un ja tad schee tuhlin ne warr lihdsieht, tad dohd daktereem wainu, ka tee ne warroht un ne gribboht winneem palihdseht. Apmahnitajem rubuli dohd, daktereem kapeiki leeds.

Gan par to muhsu deenas zeen. mahzitaji, Awischu raksttaji un skohlmiisteri puhlejahs zilwekus pee gaismas gribbedami west, gan rohnahs kas to atsihst un atstahj no tahdahm tumščahm tekkahm; bet gan arri wehl dauds, kas us tahm eet un us pohstu dahdahs.

Ta krohpneeze, kas tohs mulka lautinus Wahz-feminē peewihlusi, effoht sakehrta un teesai nodohta, fur ta sawas blehdibas pehz strehpi gan dabbuhō; lai Deewō dohd, ka arri pee mums, tur tahdi wehl rastohs, ne tapu flehpti, bet par sawu negantibu taisnu teesu dobbutu.

Tas Kungs Kristus muhs meelo ar sewi paschu.

Melb. Kas Deewu debbes leel waldbht.

1.

Mans pestitajs par manni gahda,
Winsch mannu dwehsel' mihlina,
Winsch swehtu meelastu eestahda,
Un man ar sewi ehkina,
Zaur sawu mees' un affni arr'
Winsch dwehsel' man jaunu darr.

2.

Ka faule katru stahdu silda
Ar sawu mihku spohschumu,
Un puffedti ar dshwib' pilba
Us kuplu seedu kohschumu:
Ta Jesus, manni isglichtoht,
Pats sewi mannai sirdi dohd.

3.

Ka mahte sawu sirdaminu
Ar sawu spehku dsirdina,
Un sawu paschu dshwibinu
Tam lutteklitim dahwina:
Ta manni Jesus ehkina,
Un ar sew paschu dsirdina.

4.

Ka mihka sirds tai mihkai dohdahs,
Un dwehsela eefsch dwehs'les kuhst,
Geksch abba hm weena mihlib' rohdahs,
No sirds us sirdi straume pluhst:
Ta Jesus mihliba eefsch man
Irr karsta dwehsel's-straumoschan'.

5.

Ta Kunga mees' irr apskaidrota,
Tahs affinis irr garrigas; —
Ta dahwana, no Deewa dohta,
Ta nahk no Jesus mihlibas:
Winsch sawu dabbu man peeschkirr,
Ta debbes-barriba man irr.

6.

Paldees! paldees! ta sirds man zellahs,
Paldees par Lawu meeloschan',
Paldees! — no Tew ta dwehsel' smellahs,
Kungs, jaunu, swehtu dshwoschan';
Kad arri meesa truhdos friht,
Kas no Tew, Jesu, gaisma spihd.

Grot.

Secmas-swehtku-dseefmina.

Esaij. 9, 6—7.

Melb. Al Jerusalem mohdees.

Kas par spohscheem seemas-swehtkeem
Teem Pestitaja gaiditajeem:
Tas Kungs no debbes nolaischahs,
Wisseem grehzneefkeem par labbu
Winsch peenemm zilwezigu dabbu,
Tur Betlem's kuhsti semmojahs.
Schis mihkai Jesusinsch,
Ihst's Deews un zilwezinsch,
Atness preeku!
Tee ganni dsird,
Engeli dseed:
Gohds! Gohds! irr Deewam augstiba!

Al schi swehta preeka laime,
No taggad apdseed debbes-saime,
Mums ilgi apsohlita bij.
Jaw preeksch tik dands tuhkstosch gaddeem
Bij sohlita us raddu raddeem,
Nu schodeen irr peepildita
Ta dahrga sohlischan',
Ta swehta gaidischan'.
Dsianna,
Deews palihds mums,
Immanuel's,
Deews irr ar mums, Aleluja!

M. Jenke.

S i n n a.

Kad laudis wehl kawejahs tahs Awises us jaunu gabdu apstelleht, un tadeht mehs ne warram sin-
naht zil no teem pirmajeem Nummerem buhs jadrukke, tad jaw atkal buhs nelaima ar teem, kas par
wehlu peeteifsees, pirmajus Nummerus ne warredami dabduht. No teem kas jaw peeteifuschees gan ta
rahdahs, ka buhschoht wehl wairak to lassitaju, ka pehnaja gadda. Bet ka tad nu buhs sinnaht zil ja-
drukke! Tadeht nu luhdsam: peesteifseetees.

Hoffmann un Johannsohn.

Druck und Verlagsanstalt
No. 398.

566